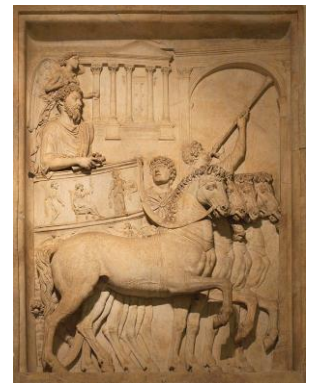

TRIUMPHUS – DIADALMENET

- legnagyobb katonai kitüntetés
- feltételei:
  - a hadvezérnek személyesen kell vezetnie a hadsereget
  - legalább 5000 ellenséggel kell végezni egy csatában
  - csak külső ellenséggel szemben (polgárháborús győzelem nem)
  - területnövekedéssel járó győzelem (területek visszahódítása nem)
- menete:
  - győztes hadvezér a seregével Róma falain kívül, várva a szenátus engedélyére
  - Mars-mezőről a Via Sacrán / Forumon át a Capitoliumra (lakosságnak lelátók)
  - meghatározott menetben: magistratusok, senatus tagjai / zenészek / zsákmánnyal megrakott szekerek + legyőzött városos, területek makettjei / áldozati állatok / legyőzött vezérek fegyverei és jelvényei + előkelő foglyok / lictorok / hadvezér diadalkocsija / hadsereg: tisztek, lovasság, gyalogság
  - hadvezér négyesfogatú diadalszekéren (*currus triumphalis*), az *imperator* mögött egy rabszolga aranykoszorút tartva és mondogatva: *Respice post te, hominem te esse memento!* (Nézz magad mögé, emlékezz, hogy ember vagy!)
  - foglyok közben börtönbe (kivégzés)
  - Capitoliumon áldozatbemutató
  - katonák kitüntetés, megajándékozása
  - lakoma
- a hagyomány szerint Romulustól kezdve kb. 350 triumphus
- diadalív / -kapu (*arcus triumphalis*): szabadon álló, 1 vagy 3 nyílású, feliratokkal, domborművekkel díszített kapu
- diadaloszlop (*columna*)

Róma: Titus, Septimius Severus, Constantinus diadalíve / Traianus diadaloszlopa

